

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра теорії та практики перекладу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППН-1.1.6.

ЗАГАЛЬНЕ ТЕРМІНОЗНАВСТВО ТА АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА
ОБРОБКА НАУКОВИХ ТЕКСТІВ

Освітня програма: **035.041 германські мови та літератури (переклад включно),**
перша – англійська

Спеціальність: **035 "Філологія"**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Ступінь вищої освіти: **для здобувачів вищої освіти першого ступеня**
(бакалавр)

Затверджено на засіданні кафедри

(найменування кафедри)

Протокол №__-__ від _____ р.

м. Запоріжжя _____

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ЗАГАЛЬНЕ ТЕРМІНОЗНАВСТВО ТА АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ОБРОБКА НАУКОВИХ ТЕКСТІВ ППН-1.1.6. (обов'язкова)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Кузнєцова Ірина Володимирівна, к.філол.н., доцент
Контактна інформація викладача	76985589; 0969057643, kirina91919@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Предметна аудиторія кафедри
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів – 3,5; Модулів – 1; Змістових модулів – 2; Загальна кількість годин: 105; Лекції – 28 год. (д.в), 4 год. (з.в); Практичні / семінарські – 14 год. (д.в), 2 год. (з.в.). Самостійна робота – 63 год. (д.в.), 99 год (з.в.). Вид контролю: іспит.
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<u>Дисципліни, що передують вивченню</u> – «Вступ до перекладознавства» - Способи перекладу, Лексичні та граматичні трансформації тощо; «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» - Словниковий склад мови, Семантичні процеси, Лексико-семантичні групи тощо; «Порівняльна стилістика англійської та української мов» - Проблема стилю в лінгвістиці. Функціональні стилі та їх різновиди тощо; «Порівняльна граматики англійської та української мов» - Граматичні ознаки слів та словосполучень тощо, «Практичний курс основної іноземної (англійської) мови» - Типи зачинів для написання анотацій та рефератів тощо. Компетентності: Здатність до системного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність виявляти та вирішувати проблеми. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність спілкуватися іноземною та державною мовою як усно, так і письмово. <u>Дисципліни для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни</u>: Теорія перекладу, Текст та текстова комунікація, Редагування науково-технічної літератури	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Курс надає студентам загального уявлення про термін як мовну одиницю; ознайомлює з головними проблемами термінології як науки, історією становлення термінології; досліджує функціонування термінів в понятійно-інформаційних системах і комунікативних процесах; навчає робити порівняльний аналіз терміносистем іноземної та рідної мов; вчить знаходити перекладацькі еквіваленти термінів; досягати адекватного перекладу науково-технічних текстів; забезпечувати ґрунтовного оволодіння методами і прийомами складання анотацій і рефератів, їх граматичною стороною. Загальні компетентності: здатність до критичного та креативного мислення, самостійного опановування новим знанням, коректного оцінювання набутого досвіду та теоретичних знань з позицій сучасних досягнень філології та інших гуманітарних дисциплін; здатність оперативно засвоювати нові теорії, концепції, методики дослідження, що генеруються як у галузі філології, так і на міждисциплінарному рівні; здатність до систематизації, зіставлення, узагальнення, різнобічного аналізу мовних явищ, оволодіння різними методами філологічного аналізу та їх інструментарієм, здатність удосконалювати комунікативні та педагогічні навички, розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень на різних етапах професійного зростання; здатність застосовувати знання мов, якими користується перекладач, способів, прийомів та технік перекладу, певний рівень володіння мовами, знання особливостей функціонування термінів у різних галузях науки та техніки Фахові компетентності: передбачають знання основних понять і концепцій, сучасних напрямів термінознавства та анотування, реферування, засад співвідношення понять терміна і нетерміна, номенклатури та термінології, анотації та реферату, спірних понять термінознавства, а саме визначення поняття «термін», «термінологія», «терміносистема», типологію (предметно-функціональну та лексико-граматичну) термінології; способи	

термінотворення та джерела поповнення термінології; найсуттєвіші ознаки терміна та номена, анотації та реферату, семантичні процеси термінології, класифікування термінів та інтернаціоналізмів; вміння застосовувати на практиці термінологію, вміння побачити комплексну природу терміну і проаналізувати механізм процесу термінологізації, детермінологізації та ретермінологізації, оволодіння навиками самостійного аналізу текстів та написання анотації та реферату

Результати навчання: знання та розуміння базових понять термінології як лінгвістичної науки про терміни та терміносистеми; розуміння широкого міждисциплінарного контексту курсу; вирішення загальнотеоретичних проблем термінології як складової загального мовознавства, природи терміна, його інтернаціоналізації та лексико-семантичної структури; дослідження структурних особливостей мовної системи будь-якої мови; здатність роботи порівняльний аналіз терміносистем іноземної та рідної мов; вміння грамотно застосовувати термінологічний апарат термінознавства у прикладних дослідженнях; забезпечення ґрунтовного оволодіння методами і прийомами складання анотацій, рефератів, рецензій їх граматичною стороною.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

надання студентам загального уявлення про термін як мовну одиницю; ознайомлення студентів з головними проблемами термінології як науки, історією становлення термінології; дослідження функціонування термінів в понятійно-інформаційних системах і комунікативних процесах; навчання робити порівняльний аналіз терміносистем іноземної та рідної мов; знаходження перекладацькі еквіваленти термінів; досягання адекватного перекладу науково-технічних текстів; забезпечення ґрунтовного оволодіння методами і прийомами складання анотацій, рефератів і рецензій їх граматичною стороною.

5. Завдання вивчення дисципліни

- вивчити базові поняття термінології як лінгвістичної науки про терміни та терміносистеми;
- розкрити шляхи вирішення загальнотеоретичних проблем термінології як складової загального мовознавства, природи терміна, його інтернаціоналізації та лексико-семантичної структури;
- висвітлити шляхи виникнення та семантичні особливості терміна і терміносистем;
- сформувати навички дослідження та систематизації лексикографічних та термінологічних матеріалів;
- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває закономірності процесів реферування й анотування іноземною мовою;
- ознайомити з найбільш відомими видами рефератів і анотацій, у тому числі в електронному виді;
- навчити основам складання вторинного документа (реферату/анотації) іноземною мовою, у тому числі - в електронному виді.

6. Зміст навчальної дисципліни

сформувати системні загальні знання з історії виникнення термінології, показати історію формування національних термінологічних систем, а водночас і процес вироблення концептуальних засад термінотворення і терміновживання, дослідити шляхи запозичення термінів та їх будову; визначити роль перекладу в поповненні термінологічної лексики сучасної української мови; виявити основні моменти системної організації термінів на рівні номінації та парадигматики, на функціональному рівні з'ясувати питання термінологізації, детермінологізації та ретермінологізації.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. «Предмет і завдання термінології як науки	лекція\ практ.	4
2.	Тема 2.. Аналіз словникового складу мови науки і техніки -	лекція/практ.--	--4-
3.	Тема 3. Визначення терміна та його ознаки	лекція	2
4.	Тема 4 Семантичні процеси в термінології	лекція\практ.	4

5.	Тема 5. Лексико-семантичні групи термінів	лекція\практик.	4
6.	Тема 6. Класифікації термінів	лекція	2
7.	Тема 7. Інтернаціональна лексика. Класифікація інтернаціоналізмів	лекція\практик	4
8.	Тема 8 Термін та терміносистема. Шляхи виникнення термінів.	лекція\практик.	4
9.	Тема 9. Асиметрія термінологічних систем	лекція	2
10.	Тема 10. Анотація та анотування документів	лекція\практик.	4
11.	Тема 11 Реферування документів	лекція	2
12.	Тема 12 Методика та мова анотацій та рефератів	лекція\практик.	4

10. Самостійна робота

Виконання домашніх завдань, підготовка до лекцій, практичних робіт:

а) репродуктивна самостійна робота, що здійснюється за певним зразком (розв'язування типових задач, заповнення схем, таблиць, виконання тренувальних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і простого відтворення раніше отриманих знань);

б) реконструктивна самостійна робота, яка передбачає слухання і доповнення лекцій викладача, складання планів, конспектів, тез та ін.

в) евристична самостійна робота спрямована на вирішення проблемних завдань, отримання нової інформації, її структурування і використання в нових ситуаціях (складання опорних конспектів, схем-конспектів, анотацій, побудову технологічних карт, розв'язання творчих завдань).

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ Для студентів денної форми навчання – підготовка усних доповідей за темами змістовних модулів; 2 індивідуальних рубіжних контрольних завдання. Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота у 7 семестрі. Консультації протягом семестру за графіком узгодженим з деканатом та навчальним відділом.

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Термінологія як лінгвістична наука про терміни	5 год. (д.в.), 9 год (з.в.).
2	. Визначення терміна. Термін і слово.	5 год. (д.в.), 9 год (з.в.).
3	Семантичні процеси в термінології.	6 год (д.в.), 10 год. (з.в.)
4	Терміни мови та мовлення.	4 год (д.в.), 6 год. (з.в.)
5	Мовні паралелі та проблема "несправжніх друзів перекладача".	4 год (д.в.), 8 год (з.в.)
6	Інтернаціональна лексика.	5 год. (д.в.), 10 год. (з.в.)
7	Питання перекладу термінів.	6 год. (д.в.), 12 год. (з.в.)
8	Зовнішня структура тексту.	7 год (д.в.) 15 год. (з.в.)
9	Методика навчання роботі з текстом	10 год (д.в.), 10 год. (з.в.)
10	. Патенти. Основні поняття і терміни.	10 год (д.в.), 10 год. (з.в.)

Ітого 63 год (д.в.), 99 (з.в.)

11. Система та критерії оцінювання курсу

Для студентів денної форми навчання: усні та письмові опитування на семінарських заняттях, аудиторне індивідуальне рубіжне контрольне завдання та іспит.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, іспит.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для <i>екзамену</i> , курсової практики	для <i>заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. Політика курсу

Студент повинен виконувати реферативні роботи самостійно на основі обробленої наявної інформації, використовуючи пошукові здібності й навички аналізу, синтезу та опрацювання знайденої інформації. При написання рефератів, анотацій та рецензій іноземною та державною мовою повинен дотримуватись обов'язкових вимог до складання анотацій і рефератів з прочитаної оригінальної науково-технічної літератури. Коректно використовувати логіко-граматичні лексичні одиниці, мовні кліше, характерні для англійської науково-технічної літератури, виконати практичні завдання, тест, відповісти на контрольні питання для самоперевірки освоєного матеріалу. Реферат, анотація або рецензія не має містити ознак плагіату. У разі виявлення ознак плагіату ці документи не зараховується й підлягають доопрацюванню.